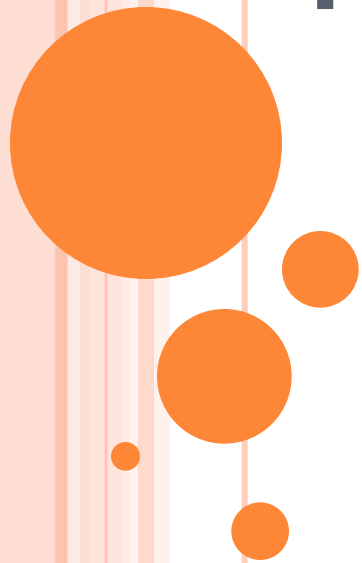

CHƯƠNG IV: SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN VÀ CÁCH MẠNG XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GCCN

- ❑ GCCN và sứ mệnh lịch sử
- ❖ Quan niệm của chủ nghĩa Mác – Lênin về GCCN
- ✓ Sản phẩm của nền đại công nghiệp TBCN
- ✓ Đại biểu cho LLSX tiên tiến
- ✓ Đại biểu cho PTSX hiện đại

Hai đặc trưng cơ bản của GCCN

Phương thức lao động

- Tập đoàn người lao động
- Trực tiếp hay gián tiếp vận hành công cụ SX có tính công nghiệp
- Trình độ XH hóa ngày càng cao

Địa vị trong QHSX

- Không có TLSX chủ yếu
- Bán SLĐ cho nhà tư bản
- Lực lượng đối kháng với GCTS

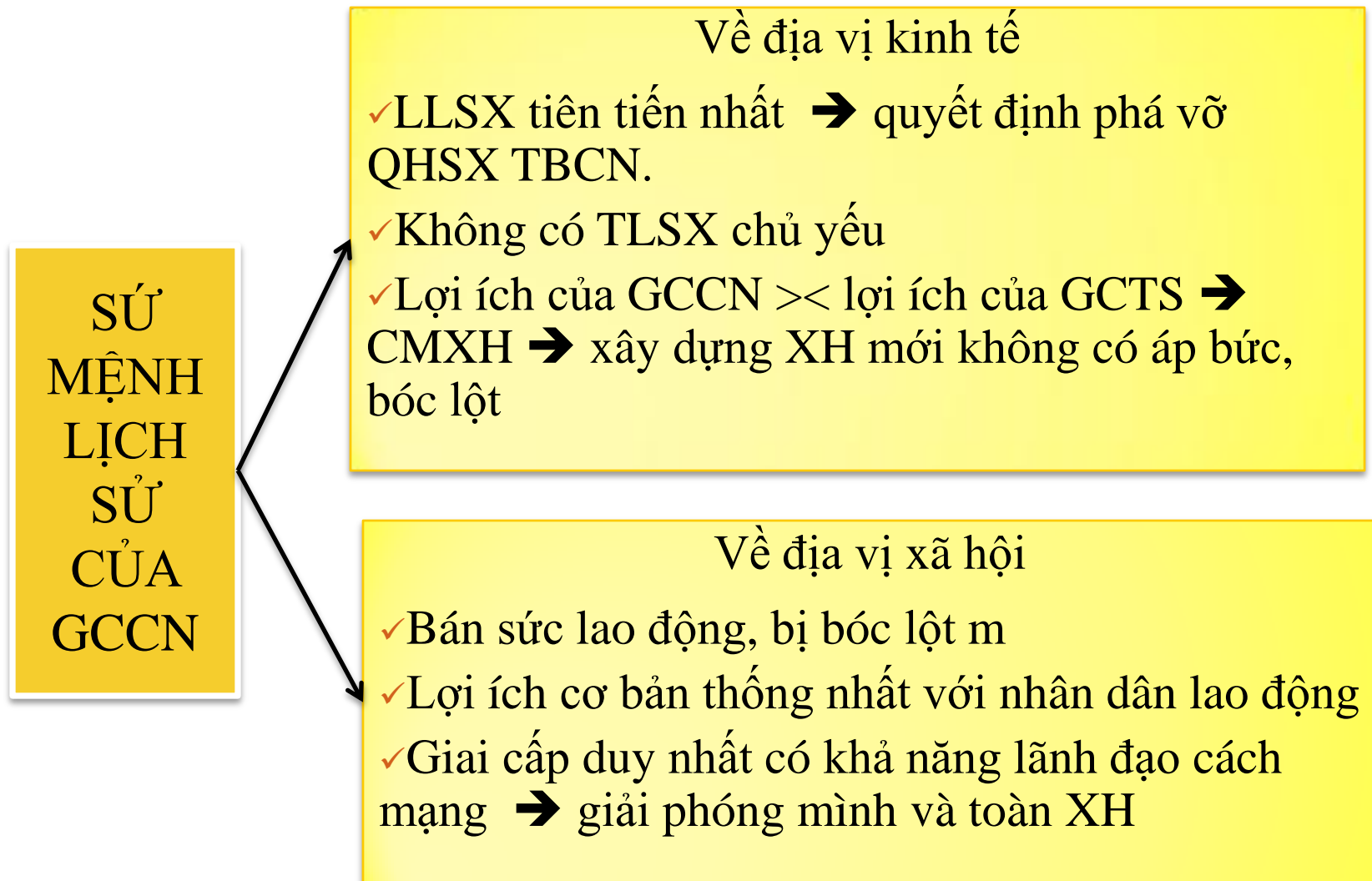
- ❖ Quan niệm hiện nay về GCCN
- ✓ Xuất hiện một bộ phận công nhân ứng dụng công nghệ cao
- ✓ Một bộ phận công nhân có TLSX nhỏ
- ✓ Một bộ phận có cổ phần trong các xí nghiệp TBCN

Công nhân xưa và nay

- ❖ Nội dung và đặc điểm sứ mệnh lịch sử của GCCN
- ✓ Xóa bỏ chế độ TBCN và mọi chế độ áp bức bóc lột
- ✓ Giành chính quyền nhà nước
- ✓ Xây dựng xã hội XHCN và CSCN
- ✓ Biến TLSX tư bản tư nhân thành sở hữu nhà nước
- ✓ Xóa bỏ mọi sự phân biệt và đối kháng giai cấp

- ❑ Điều kiện khách quan qui định sứ mệnh lịch sử của GCCN
- ❖ Địa vị KT – XH của GCCN trong xã hội TBCN

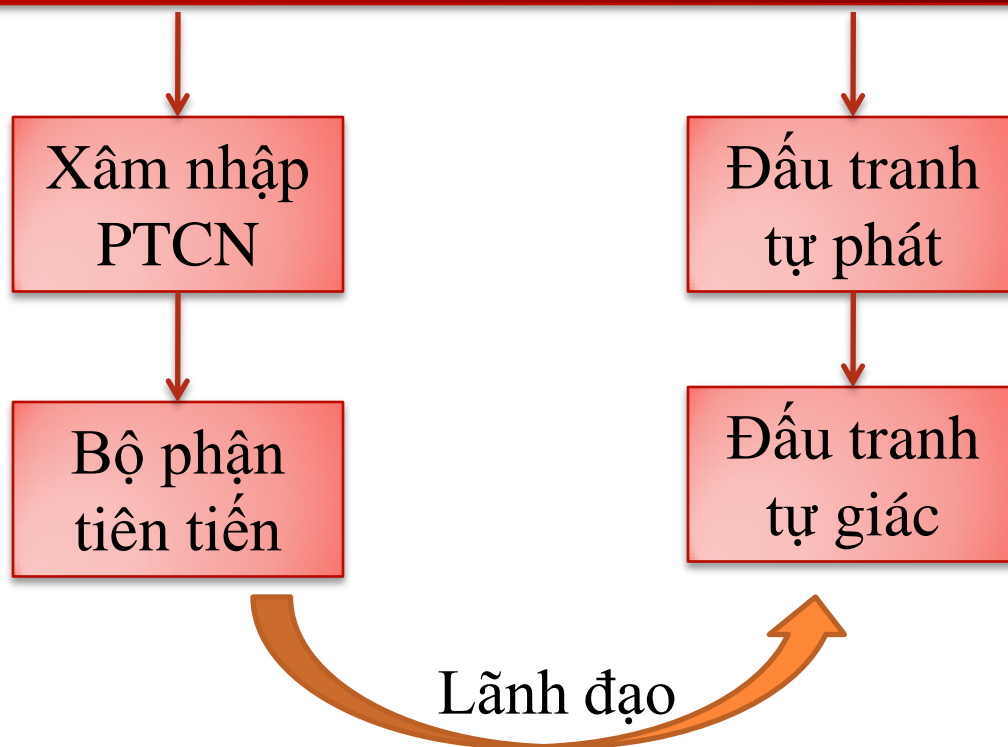

- ❖ Đặc điểm chính trị - xã hội của GCCN
 - ✓ Giai cấp tiên tiến nhất thời đại ngày nay
 - ✓ Giai cấp có tính cách mạng triệt để nhất
 - ✓ Giai cấp có ý thức tổ chức kỉ luật cao nhất
 - ✓ Giai cấp có bản chất quốc tế

- ❑ Vai trò của ĐCS trong quá trình thực hiện sứ mệnh lịch sử
- ❖ Tính tất yếu và qui luật hình thành, phát triển ĐCS

ĐCS = Chủ nghĩa Mác + Phong trào công nhân

MỐI QUAN HỆ GIỮA ĐCS VÀ GCCN

GIAI CẤP CÔNG NHÂN

- ✓ Cơ sở giai cấp của ĐCS
- ✓ Lực lượng vật chất của Đảng
- ✓ Nguồn lực bổ sung của Đảng
- ✓ Lợi ích cơ bản thống nhất với ĐCS, nhân dân lao động và dân tộc

ĐẢNG CỘNG SẢN

- ✓ Tổ chức và lãnh tụ chính trị của GCCN
- ✓ Đội tiên phong, bộ tham mưu chiến đấu
- ✓ Lợi ích cơ bản thống nhất với GCCN, nhân dân lao động và dân tộc

CÁCH MẠNG XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

- ❑ Cách mạng xã hội chủ nghĩa và nguyên nhân
 - ❖ Khái niệm cách mạng xã hội chủ nghĩa
 - ✓ Nghĩa chung:
 - Thay thế chế độ tư bản lỗi thời bằng chế độ XHCN
 - GCCN lãnh đạo nhân dân lao động xây dựng xã hội mới
 - ✓ Nghĩa hẹp:
 - Cuộc cách mạng về chính trị kết thúc bằng việc giành chính quyền của nhân dân lao động
 - ✓ Nghĩa rộng:
 - Thiết lập nhà nước chuyên chính vô sản
 - Sử dụng nhà nước đó để cải tạo XH cũ, xây dựng xã hội XHCN

❖ Nguyên nhân của cách mạng XHCN

Nguyên nhân khách quan

- ✓ LLSX >< QHSX trong xã hội TBCN
- ✓ Do qui luật cạnh tranh và tính chất vô chính phủ trong sản xuất dưới CNTB
- ✓ Khủng hoảng thừa, SX trì trệ → thất nghiệp → CM nổ ra

Nguyên nhân chủ quan

- ✓ GCCN nhận thức được sứ mệnh lịch sử của mình
- ✓ Do sở hữu tư nhân về TLSX → áp bức, bóc lột nặng nề
- ✓ GCTS >< GCCN → CM nổ ra

CÁCH MẠNG XHCN 1917

V.I.Lênin và lực lượng CM
trong điện Kremlin

Sa hoàng Nikolai II

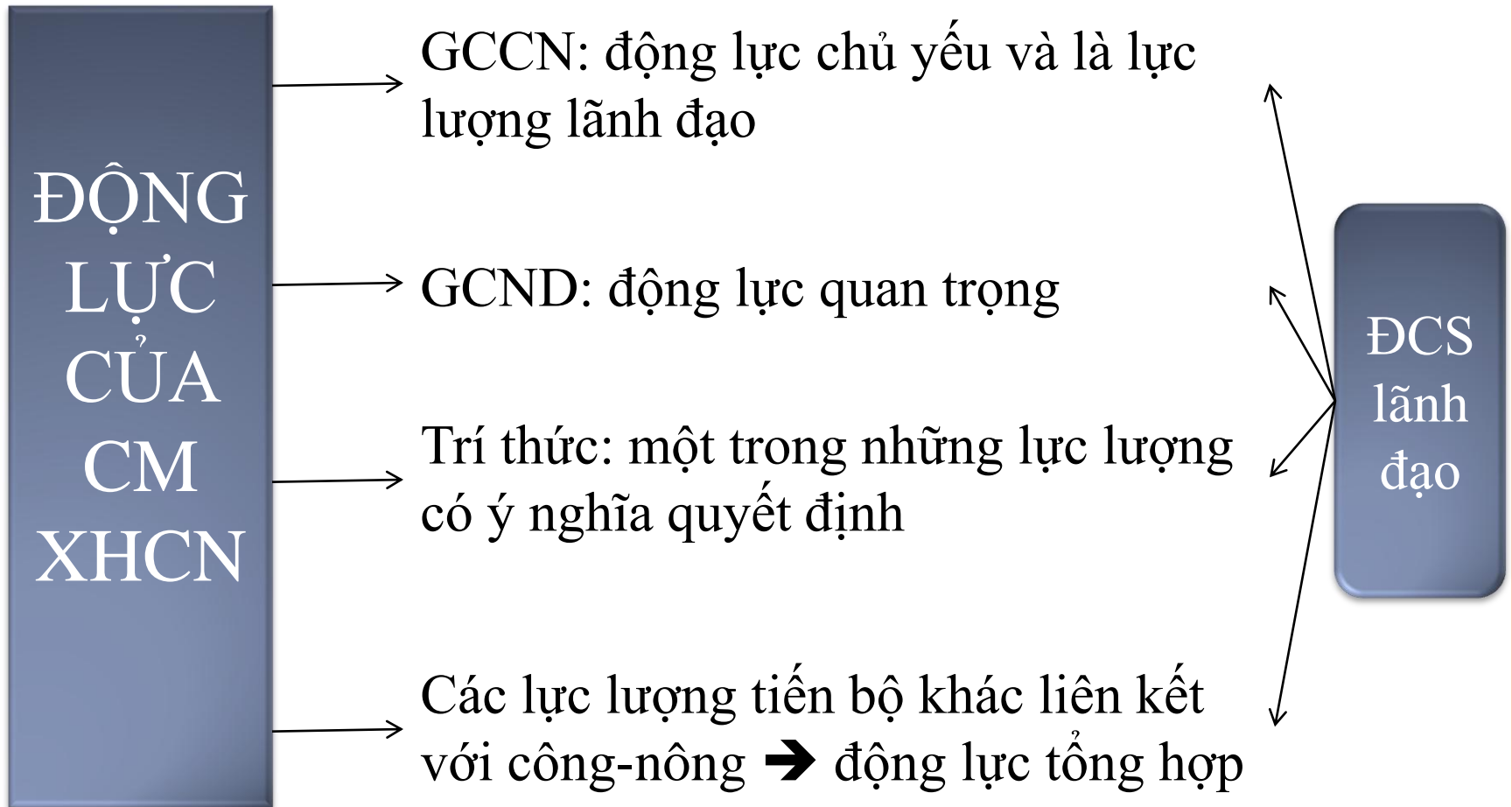

Tấn công điện Kremlin

❑ Mục tiêu, nội dung, động lực của cách mạng XHCN

❑ Liên minh công - nông trong CM XHCN

❖ Tính tất yếu và cơ sở khách quan

✓ Tính tất yếu

- Xuất phát từ mục tiêu của CM XHCN
- Xuất phát từ nguyên tắc tập hợp lực lượng
- Xuất phát từ nguyên tắc lãnh đạo của ĐCS và vai trò của nhà nước

✓ Cơ sở khách quan

- Đây là những người lao động bị áp bức, bóc lột
- Công nghiệp và nông nghiệp là hai ngành SX chính trong XH
- Lực lượng chính trị to lớn trong xây dựng, bảo vệ nhà nước và khối đại đoàn kết dân tộc

❖ Nội dung và nguyên tắc cơ bản của liên minh

Nội dung của liên minh

LIÊN MINH VỀ CHÍNH TRỊ

- Cùng tham gia vào chính quyền nhà nước
- Cùng bảo vệ chế độ và thành quả cách mạng
- Dựa trên lập trường chính trị của GCCN

LIÊN MINH VỀ KINH TẾ

- Xây dựng nền công – nông nghiệp hiện đại
- Dựa trên chế độ công hữu về TLSX chủ yếu
- Xây dựng hệ thống chính sách KT phù hợp
- Đặc biệt quan tâm đến GCND

LIÊN MINH VỀ VĂN HÓA – XÃ HỘI

- Nâng cao dân trí
- Xây dựng một xã hội nhân văn, nhân đạo
- Tạo điều kiện cho nhân dân tham gia quản lí nhà nước

Bầu cử
Quốc hội
1946

Chia ruộng
cho nông dân

Phong trào
bình dân
học vụ

- ✓ Nguyên tắc cơ bản trong liên minh
- Đảm bảo vai trò lãnh đạo của ĐCS
- Đảm bảo nguyên tắc tự nguyện
- Kết hợp đúng đắn các lợi ích

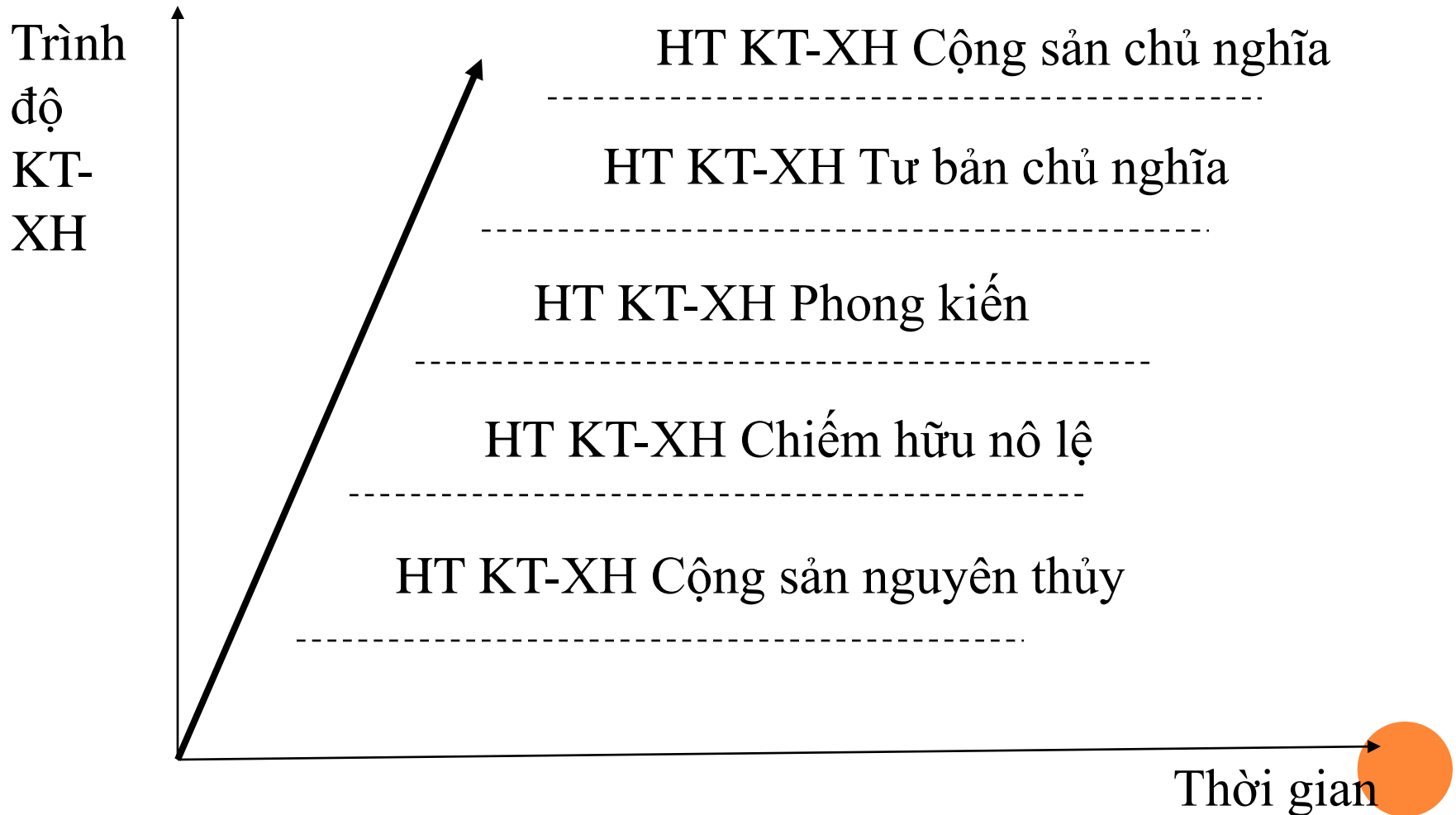

HÌNH THÁI KT-XH CSCN

- ❑ Xu thế tất yếu của sự ra đời hình thái KTXH CSCN
- ❖ Quan điểm DVLS: dự báo chuyển biến lịch sử nhân loại = quá trình lịch sử - tự nhiên
- ❖ LLSX phát triển đến trình độ xã hội hóa >< QHSX mang tính tư nhân TBCN
- ❖ GCCN, nhân dân lao động >< GCTS
- ❖ Thực tiễn đấu tranh của GCCN → ĐCS lãnh đạo
→ giành chính quyền nhà nước = CM XHCN

Sơ đồ phát triển của các hình thái kinh tế - xã hội

□ Các giai đoạn phát triển của hình thái KT – XH CSCN

SƠ ĐỒ BIỂU DIỄN QUAN ĐIỂM PHÂN KÌ CỦA CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN

**Hình thái
KT – XH TBCN**

Hình thái KT – XH CSCN

Giai đoạn thấp (CNXH)

Giai đoạn cao (CNCS)

t

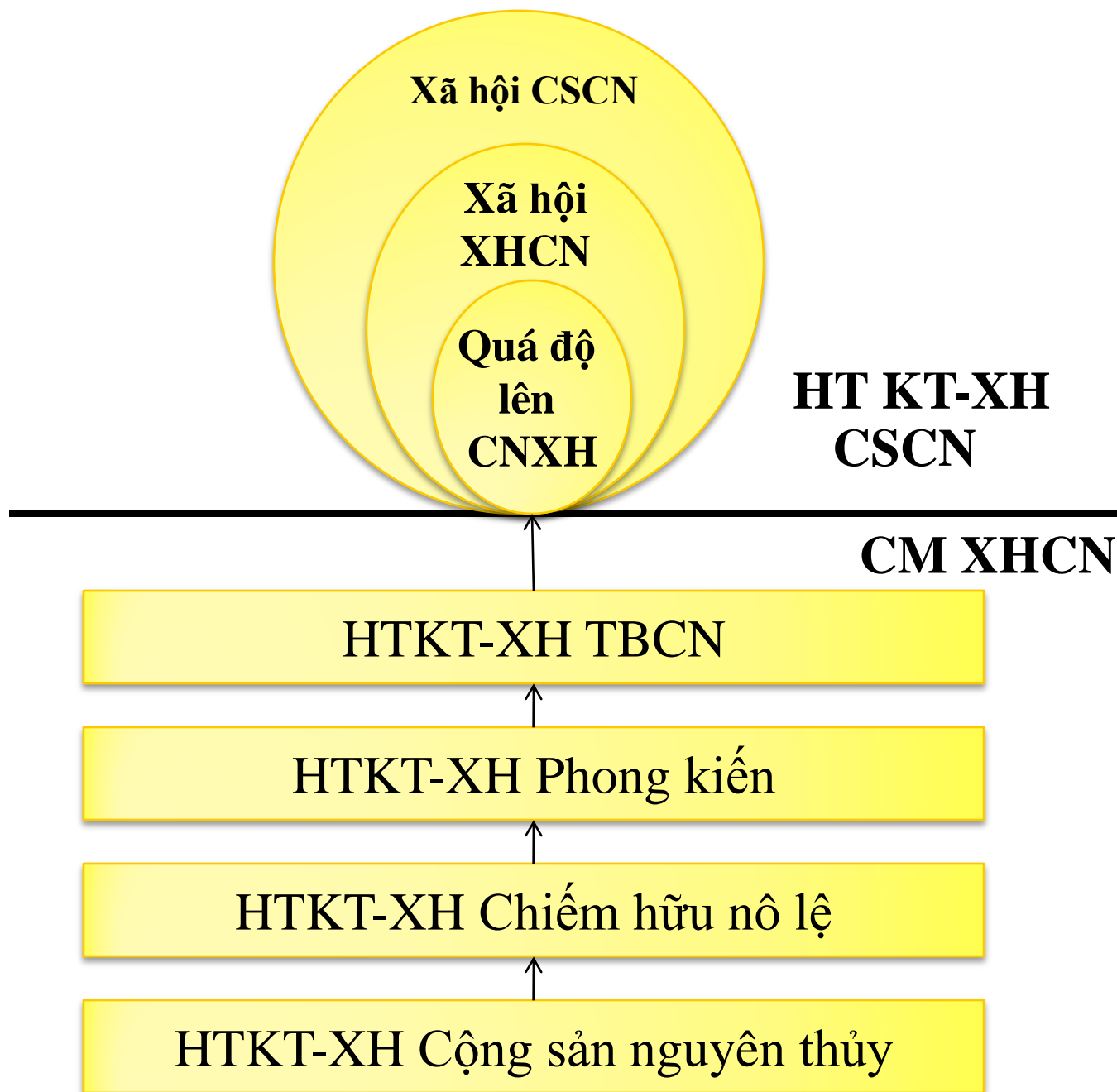
Giai đoạn thấp (CNXH) = Thời kì quá độ lên CNCS

- ❖ Thời kì quá độ từ CNTB lên CNXH
- ✓ Những căn cứ luận giải về tính tất yếu của thời kì quá độ
 - CNTB và CNXH là hai chế độ khác nhau về chất
 - CNXH được xây dựng trên nền sản xuất đại công nghiệp trình độ cao
 - Thời kì cải tạo và xây dựng QHSX mới
 - Xây dựng CNXH là thời kì mới mẻ, khó khăn, phức tạp

Trình
độ
phát
triển

t

✓ Đặc điểm và nội dung kinh tế

Đặc điểm

- Tồn tại những yếu tố của XH cũ và nhân tố của XH mới
- Tồn tại một nền kinh tế nhiều thành phần
- Tồn tại nhiều hình thức sở hữu và phân phối
- Phân phối theo lao động là chủ đạo

Nội dung

- Sắp xếp, bố trí lại LLSX
- Cải tạo QHSX cũ, xây dựng QHSX mới
- coi trọng nền kinh tế hàng hóa nhiều thành phần
- coi trọng thương nghiệp
- Tiến hành công nghiệp hóa XHCN

✓ Đặc điểm và nội dung chính trị - văn hóa – xã hội

Đặc điểm

- Kết cấu giai cấp xã hội đa dạng, phức tạp
- Nhiều yếu tố tư tưởng – văn hóa khác nhau
- Đấu tranh giai cấp trong điều kiện, nội dung, hình thức mới

Nội dung

- Xây dựng, củng cố nhà nước và nền dân chủ
- Xây dựng ĐCS
- Tuyên truyền, phổ biến tư tưởng khoa học, cách mạng
- Xây dựng nền văn hóa mới
- Khắc phục những tệ nạn của XH cũ
- Thực hiện mục tiêu bình đẳng XH

❖ Chủ nghĩa xã hội

- ✓ Khái niệm xã hội xã hội chủ nghĩa = giai đoạn thấp của chủ nghĩa cộng sản
- ✓ Những đặc trưng cơ bản của XH XHCN:
 - Cơ sở vật chất kĩ thuật = nền đại công nghiệp
 - Thiết lập chế độ công hữu về TLSX
 - Lao động có kế hoạch, kỉ luật tự giác
 - Nguyên tắc phân phối theo lao động là cơ bản
 - Nhà nước mang bản chất GCCN, tính nhân dân và dân tộc
 - Thực hiện bình đẳng XH, con người phát triển toàn diện

Đặc
trung
của xã
hội
CSCN

LL
SX

- Phát triển vô cùng mạnh mẽ
- Khoa học, kĩ thuật, công nghệ tiên tiến
- Con người được giải phóng về sức lao động

Kinh
tế

- Sở hữu công cộng về TLSX
- Của cải dồi dào
- Làm theo năng lực, hưởng theo nhu cầu

Chính
trị

- Nhà nước và giai cấp tự tiêu vong

VH
XH

- Không còn sự khác biệt giữa nông thôn và thành thị; giữa lao động trí óc và chân tay

Con
người

- Được giải phóng toàn diện
- Kỉ luật tự giác
- Có điều kiện phát triển, cống hiến năng lực

CÂU HỎI ÔN TẬP

- Phân tích những điều kiện khách quan quy định sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân?
- Vai trò sứ mệnh lịch sử của GCCN Việt Nam hiện nay?
- Phân tích mục tiêu, nội dung, động lực của cách mạng xã hội chủ nghĩa?
- Nguyên tắc và nội dung cơ bản của liên minh công - nông trong cách mạng xã hội chủ nghĩa?
- Tại sao nói trong liên minh công - nông và trí thức cần quan tâm đặc biệt lợi ích của nông dân?
- Phân tích những đặc điểm và nội dung kinh tế - chính trị của thời kì quá độ lên CNXH?